

Handläggare
Lena Alksten
Christina Österling
Telefon: 08 508 36241/ 36214

Till
Äldrenämnden
Den 28 september 2021

Språkrav i äldreomsorgen

Svar på skrivelse från Sverigedemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Bakgrund och ärende

Äldrenämnden har fått en skrivelse från Leif Söderström och Göran Ek (båda SD) om språkrav i äldreomsorgen. De önskar få svar på vilka åtgärder som behövs för att säkerställa att omsorgspersonalen har adekvata kunskaper i det svenska språket och varför EU:s system för språkfärdigheter inte används.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 22 september 2021. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 21 september 2021 och socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 23 september 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Goda kunskaper i svenska språket är en förutsättning för att klara arbetet inom äldreomsorgen. Det handlar om att kunna kommunicera med den enskilde, dennes närstående, andra samverkansparter runt den enskilde samt chef och arbetskamrater. Som personal ska du förstå muntliga och skriftliga instruktioner samt kunna skriva och läsa social dokumentation. Det är viktigt att ha en god förmåga att kunna anpassa språket efter mottagaren, sammanhanget och syftet - exempelvis genom omskrivningar och gester. Det är därför viktigt att i personalens individuella kompetensutvecklingsplaner belysa det språkliga utvecklingsbehovet.

Äldreförvaltningen arbetar för att språkstödjande arbete ska bli ett ordinarie arbetssätt inom äldreomsorgen. Detta sker genom långsiktiga insatser för språkstödjande arbetsplatser – exempelvis fortbildning i form av språkstödjande ledarskap för chefer, fortsatt utbildning och stöd till språkombud samt språkstödjande insatser på arbetsplatserna med verksamhetsförlagt lärande.

I det reviderade förfrågningsunderlaget för hemtjänst ställs krav på svenska 1 alternativt svenska som andraspråk 1 för samtlig personal. Detta krav är högre än tidigare krav som var svenska motsvarande årskurs nio alternativt grundläggande nivå i svenska som andraspråk. Kravet säkerställs genom att färdigheterna har bedömts av utbildningsanordnare som har rätt att sätta betyg. Lärarna har haft möjlighet att utvärdera den språkliga förmågan under pågående utbildning. Det ingår också som en del i avtalsförvaltningen att följa upp kravet genom att exempelvis vid verksamhetsuppföljningar ta del av relevanta betyg för uppdraget.

De svenska kurs- och ämnesplanerna i kommunal vuxenutbildning, i svenska för invandrare, engelska, moderna språk och teckenspråk för hörande tar sin utgångspunkt i den europeiska globala skalan för språkfärdigheter. Det innebär att utbildningsanordnarna redan använder sig av skalan när det gäller undervisning, kursplaner, läroplaner och betygssättning.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hamnes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

Revidering av förfrågningsunderlag hemtjänst, av Leif Söderström (SD) och Göran EK (SD)